

Hillerslev skole

Af Louise Andersen, Sallinge

I anledning af Hillerslev skoles 25 års jubilæum blev interessen for skolens historie vakt. Da jeg har været ansat ved skolevæsenet i 47 år, blev jeg bedt om at fortælle noget om den tid

Fra 1926 kan jeg tale om egne erfaringer, hvad der ligger før den tid, kender jeg igennem, hvad folk har fortalt mig.

Indtil omkring århundredskiftet gik alle børn i Hillerslev skole. Det var langt for mange af de børn, der boede i sognets yderkanter. Dengang blev børnene jo ikke kørt, og de havde heller ikke cykler. Det var svært, navnlig for de små.

Nogle initiativrige forældre gik da sammen og talte om at oprette små skoler i Nybølle, Højrup og Sallinge, hvor børnene kunne gå de tre første skoleår. De nøjedes ikke med at snakke, men de fik tre små skoler stablet på benene. Her kunne børnene så gå, til de var ca. 10 år, hvorefter de fortsatte i Hillerslev, i den store skole, som den populært blev kaldt.

For Sallinges vedkommende lejede man et hus, hvor der havde boet en væver. Der var dengang tre vævere i byen. Der skulle en ret stor stue til at huse en væv. Vævestuen blev nu brugt som skolestue. Huset ligger på Lindehusvej nr. 10.

Det har været i slutningen af 1800-tallet. Siden blev skolen flyttet til et

andet hus i byen, Sallinge Ågade nr. 1. Årstallet ved jeg ikke med bestemthed, men min mand gik i skole der fra 1902-1906.

Nogle år efter blev skolen igen flyttet.

Et husmandssted blev ledigt. Da byens smed ønskede at bygge en ny smedie, købte han denne ejendom og byggede smedien på noget af jorden. Bygningerne blev lejet ud til skole. Det var det nuværende »Kildevæld«, som ligger på Lindehusvej nr. 4.

Storstuen blev brugt til skolestue, og lærerinden beboede resten af huset.

Forældrene betalte jo det hele selv, derfor skulle det gøres så billigt som muligt. En mand, som selv har gået i skole der, fortalte mig forleden dag, at gårdmændenes børn betalte 50 øre om måneden i skolepenge, og husmændenes børn gav 25 øre. Hvad lærerinden fik i fast løn ved jeg ikke, men det var i hvert fald lidt.

For at bøde på den lille løn sørgede forældrene for ildebrændsel. Det gik på omgang med at levere tørv og brænde til skolen.

Sallinge Skole

Desuden var det almindeligt, at lærerinden fik slagtemad, når der blev slagtet. Hun blev også tit inviteret ud at spise. Men alt i alt har det nok været lidt småt alt sammen.

Folk var glade for de små skoler, de havde oprettet. Pogeskoler kaldtes de. Det gik så godt, at kommunen bestemte sig til at overtage dem i 1930. Nu skulle lærerinderne have eksamen, det behøvede de ikke før.

Jeg har kendt skolevæsenet siden 1926, da jeg som ung lærerinde kom til Sallinge som vikar. Det var rigtig nok ikke det, jeg havde drømt om. Det var jo en gammel stråtaget bygning. Der var ikke ret meget plads, og der var ikke elektrisk lys.

Der var stor arbejdsløshed blandt lærerne dengang, så det var bare om

at komme i gang. Vikariatet trak ud og blev senere til fast embede. Lærerinden, jeg vikarierede for, var syg, og hun gik senere ud af folkekirken og kunne så ikke få lov at undervise i folkeskolen. Ja, sådan var det dengang.

Meget var jo anderledes. Om vinteren skulle man op og fyre i kakkelovnen, så der kunne være varmt, når børnene kom. Hvis der var sne, skulle man også ud og skovle så meget væk, at børnene kunne komme ned til skolen. Mange af børnene var tit meget forfrosne, når de kom, så man måtte hjælpe dem af overtøjet og varme hænder o.s.v. Men når det var overstået kunne skolen begynde med morgensang, føre protokol o.s.v.

Til at begynde med var der 5-

mands borde, så kunne der jo sidde flere. Dem fik man nu hurtigt udskiftet til 2-mands borde. Det var på mange måder mere praktisk.

Om middagen havde vi en time fri, så de børn, der boede i byen kunne gå hjem og spise til middag. Når skolen var forbi, skulle der gøres rent. Det gjorde lærerinderne selv. Vi fik ildebrændsel for at gøre skolen ren. Om sommeren var skoledagen lang. Da havde vi gymnastik, leg og boldspil efter den normale skoletid. To dage om ugen kom de store piger fra hovedskolen til håndarbejde fra 3-5.

Til at live op i det daglige arbejde havde vi hvert år skovtur, cykleture til stranden ved Falsled med syskolepigerne. Somme tider blev vi invite-

ret op i hovedskolen for at se lysbilleder, Mester Jakel teater o.s.v. En stor begivenhed var den årlige eksamen med skolekommissionen, lærerpersonale og forældre.

Vi var også i Zoologisk Have hver sommer, hvor flinke folk kørte for os. Og sammen med hele skolen var vi på en stor udflugt hver sommer. Juletræsfest i hovedskolen for alle, var der også.

Det sidste sted, der var skole i Saltinge, var i vort private hjem. En sidefløj blev indrettet til skole med hvad dertil hører. Det var dejligt at have skolen i huset og under gode forhold. Det varede fra 1946 til 1956, da den nye skole i Hillerslev blev taget i brug.